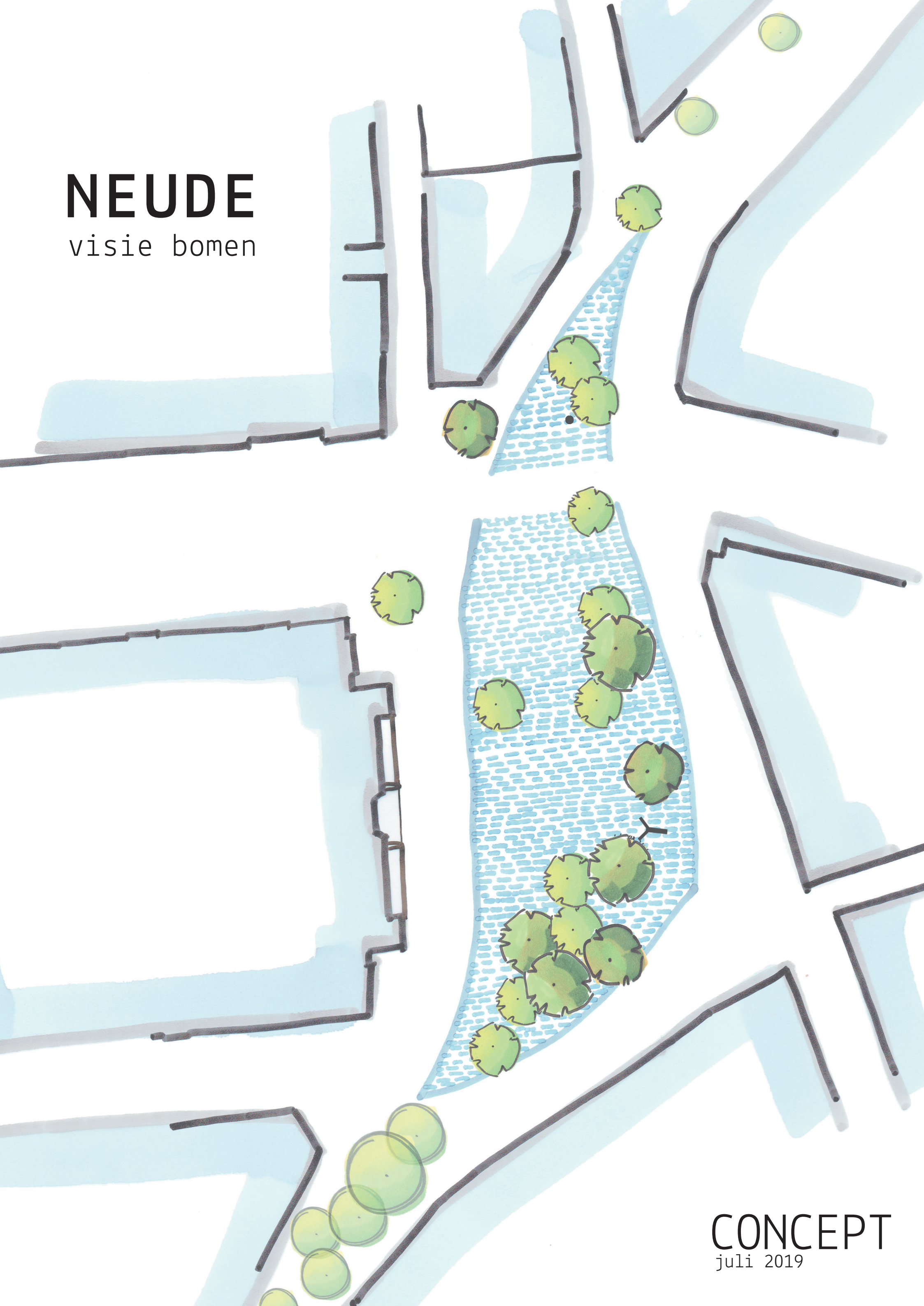

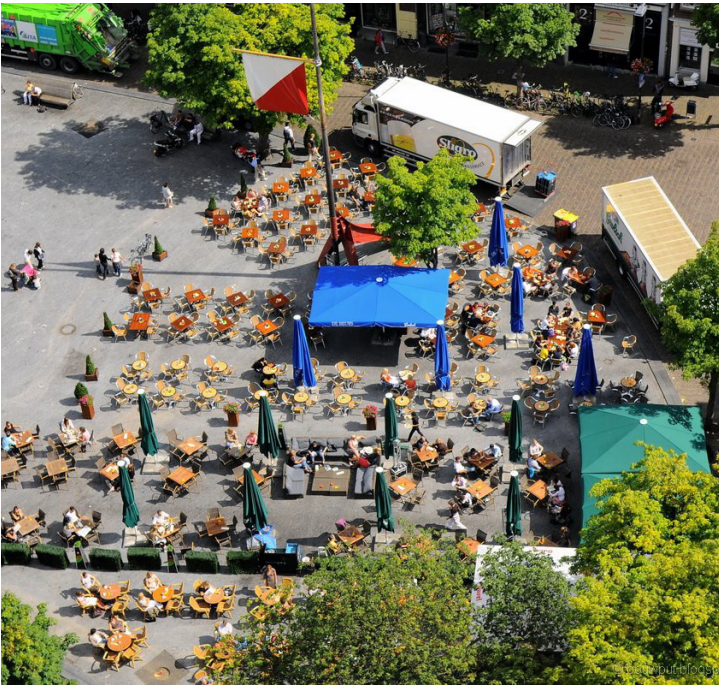
NEUDE

visie bomen

CONCEPT
juli 2019

Neude in de stad gebruik

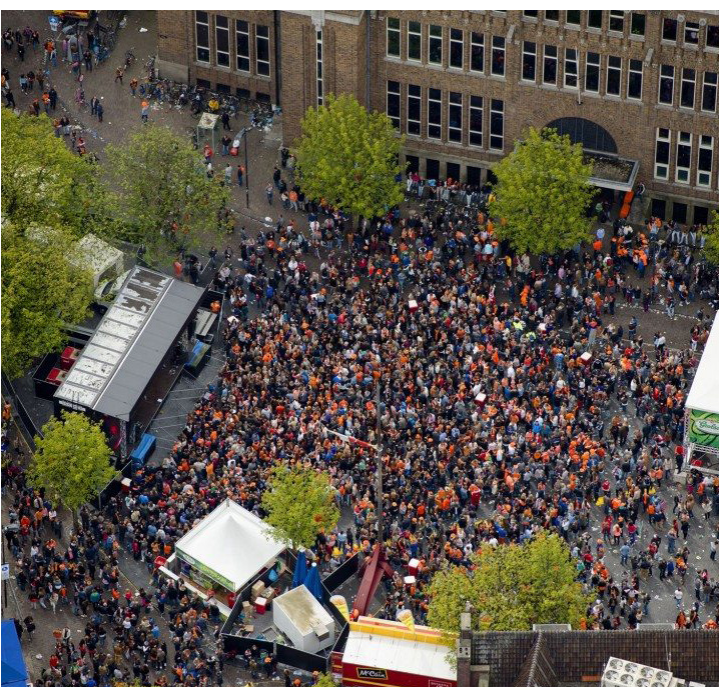

De laatste jaren is regelmatig de wens geuit om de Neude te vergroenen, zowel door bewoners als door ondernemers. De afgelopen decennia zijn veel bomen van de Neude verdwenen en niet meer terug geplant, onder andere door natuurlijk verloop en aanrijdschade. Het plein heeft daarmee over de jaren een steeds steniger karakter gekregen. Zonder het planten van nieuwe bomen ontstaat er op termijn een boomloos stadsplein, zonder voldoende beschutte plekken en met een verdere verstening van de openbare ruimte tot gevolg. De gemeenteraad van Utrecht heeft eind 2018 gevraagd met een voorstel te komen de oorspronkelijke boomstructuur op de Neude zoveel mogelijk te herstellen.

De Neude is relatief laat een stadsplein geworden: lange tijd was het een drassige natte laag in de binnenstad. In de 15e eeuw werd de ruimte volgestort met puin en stenen. Sindsdien heeft de Neude een divers gebruik gekend: bijvoorbeeld als markt, executieplaats, parkeerplaats en nu als stadsplein met onder meer terrassen en evenementen. Voortdurend zijn er bomen weggehaald en bijgeplant, en het is daarom lastig te spreken van één oorspronkelijke boomstructuur. In 2004 was de Neude op haar groenst en stonden er 25 bomen op en direct rondom het plein. In de huidige situatie staan er op hetzelfde oppervlakte nog maar 9 bomen.

Deze visie voor bomen op de Neude houdt rekening met de manier waarop de Neude nu wordt gebruikt, het zolang mogelijk behouden van de huidige bomen en een stapsgewijze toename van het aantal bomen. Het biedt een doorkijk naar de mogelijkheden voor het planten van bomen na de levensduur van de huidige bomen en na het proces van onder andere de omgevingsvisie binnenstad.

Het planten van nieuwe bomen versterkt de ruimtelijke samenhang op en rondom de Neude en dient voor voldoende verkoeling in de steeds warmere zomers te zorgen. Een boomrijker Neude, als ontmoetingsplein in de historische binnenstad, zorgt voor een groene uitstraling, meer sfeer en prettige omstandigheden voor onder andere bewoners, bezoekers, evenementorganisatoren en horecaondernemers. Door de visie nu vast te stellen kunnen gebruikers van de Neude de komende jaren stapsgewijs rekening houden met de nieuwe inrichting. Het vraagt van de gebruikers een meer flexibel gebruik van de openbare ruimte met minder ruimte voor bijvoorbeeld grote aaneengesloten podia of afgesloten ruimten. Hier staat een groenere en sfeervollere omgeving tegenover, die meerwaarde heeft voor de beleving van de bezoekers en andere gebruikers.

CONCEPT

Belang stad

ruimtelijke verbindingen

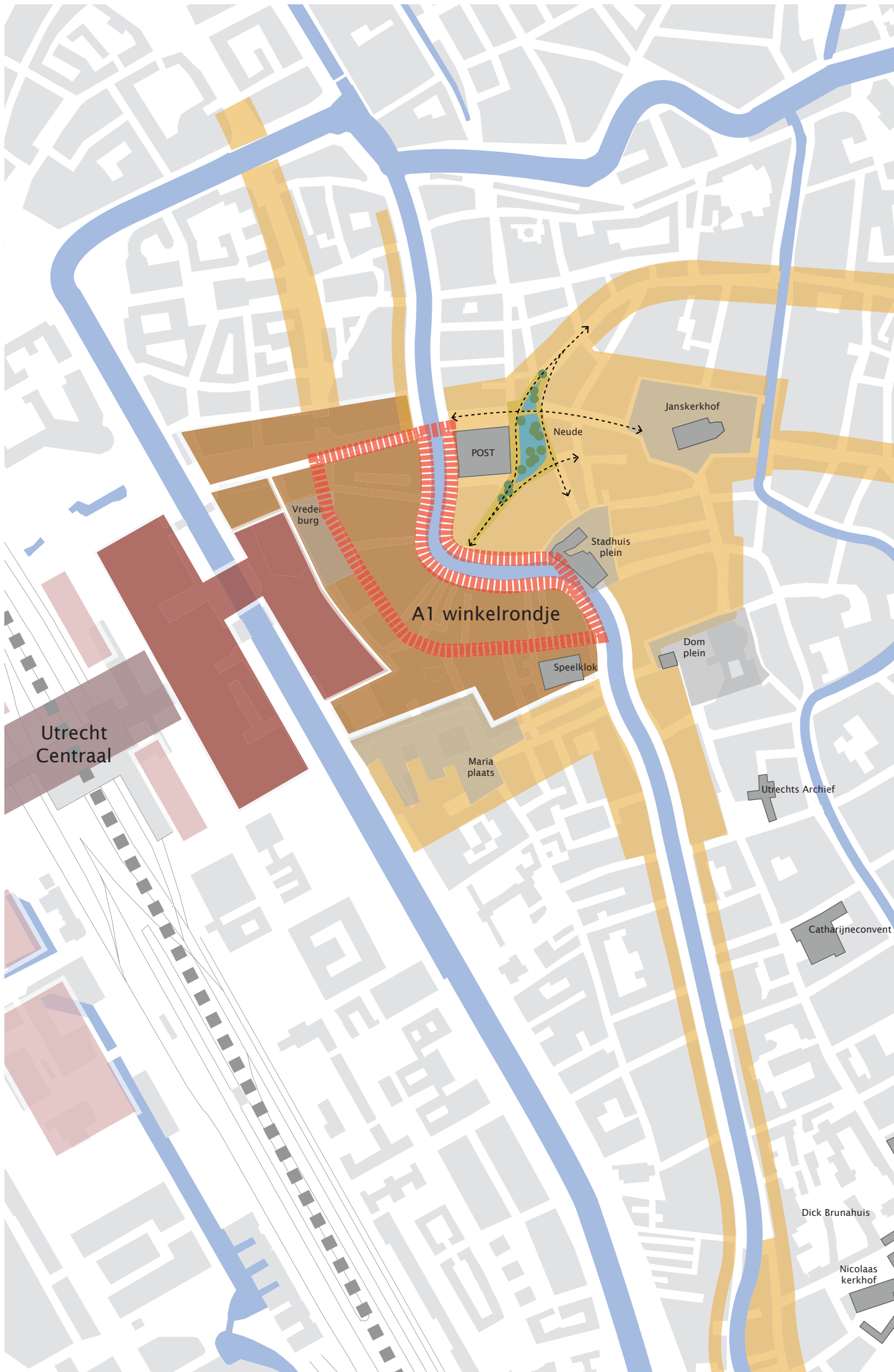
De druk op de bestaande binnenstad is hoog. De komende jaren is het de uitdaging om hier de juiste balans te vinden tussen woonkwaliteit, kwaliteit voor bezoekers en ruimte voor bedrijvigheid, evenementen en horeca.

De meeste bezoekers van Utrecht komen niet verder dan de Oudegracht, waardoor het vooral tussen Hoog Catharijne en de grachten erg druk is. Het is wenselijk om de bezoekers aan Utrecht meer te spreiden over de stad en ze te verleiden de Oudegracht te verlaten en de omliggende gebieden te bezoeken.

De Neude is hierin een schakelpunt: het plein is strategisch gelegen tussen het huidige drukke winkelgebied en gebieden die door het grote publiek nog niet ontdekt zijn, zoals het meer diverse en alternatieve winkelaanbod van de Voorstraat. Een groene en uitdagende inrichting kan bezoekers verleiden om het standaard winkelrondje te verlaten en de naastgelegen gebieden te ontdekken.

De verschillende zichtlijnen op het plein en de keuzemomenten zijn hierbij cruciaal: de momenten waarop je de Neude in de verte ziet liggen of wanneer je het plein oploopt en besluit hoe verder te gaan. De nieuwe boomstructuur speelt hierop in door het plein ruimtelijk tot één geheel te maken dat vanuit de verschillende straten goed waarneembaar is. Doordat de bomen zowel aan de zijde van de Voorstraat als de Neude geplant worden, wordt het plein ruimtelijk meer één geheel, en wordt de dominantie van de HOV-baan teruggebracht.

Het voormalige postkantoor (POST) wordt met de centrale bibliotheek en alle andere stedelijke functies weer een publiek gebouw met betekenis, waardoor de Neude niet alleen een schakelpunt is maar ook haar functie als belangrijke plek in de stad wordt versterkt. Het gebouw wordt de spil en drager van het plein: door dit markante gebouw bewust de ruimte te geven, komt het ruimtelijk tot zijn recht en kan het door iedereen goed beleefd worden. Een plein aan haar voeten, waarmee het voormalige postkantoor met de Neude haar podium krijgt.

CONCEPT

Eindbeeld visie bomen op de Neude

Deze visie voor bomen op de Neude heeft als doel de versterking van het plein tegen te gaan, de identiteit van het plein te versterken en de ruimtelijke samenhang van het plein met haar omgeving te vergroten. Een groener en boomrijker ontmoetingsplek in de historische binnenstad met ruimte voor evenementen en horeca. De komst van meer bomen zorgt voor een uitstraling en sfeer die past bij de betekenis als centrale ontmoetingsplek in de stad. Van de huidige inrichting en gebruik van het plein met 9 bomen op en rondom de Neude naar een plein met 19 bomen over 10 tot 15 jaar.

Het op dezelfde locatie planten van de 25 bomen uit 2004 is, rekening houdend met de huidige situatie boven- en ondergronds, niet mogelijk. Ondergronds ligt een wirwar aan belangrijke kabels en leidingen en bovengronds dient voldoende ruimte te zijn voor de huidige functies waarvoor het plein wordt gebruikt. Ook staan een aantal bomen dicht op de gevels van gebouwen. Het pleinvlak van de Neude bevat de minste kabels en leidingen en is daarom de meest duurzame locatie voor het planten van nieuwe bomen op de Neude.

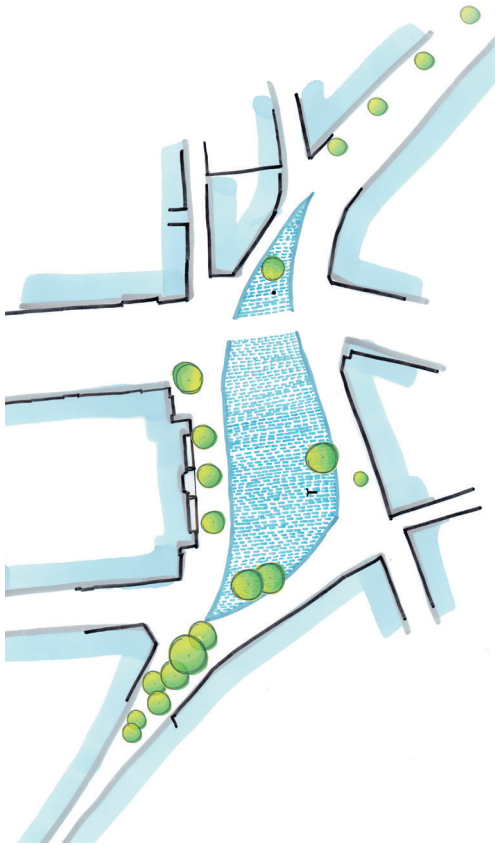
Het zwaartepunt van bomen op de Neude komt aan de oostzijde, tegenover de entree van de bibliotheek in POST en de zuidoostelijke hoek van het plein te liggen, waar ook de opwarming in de zomermaanden het sterkste is. De voorgestelde typen bomen kunnen goed tegen stedelijke leefomstandigheden, hebben alleen een transparante kroon, mooie bladeren en een specifieke herfstkleur. De bomen worden met een flinke maat aangeplant zodat ze direct een mooi beeld opleveren en passen bij het dynamische gebruik van het plein. De boomspiegel wordt afgewerkt met materiaal dat water- en luchtdoorlatend is en tevens belast kan worden, bijvoorbeeld voor evenementen of voor terrassen.

De voorgestelde type bomen, iep, esdoorn en honingboom, zijn ecologisch waardevol voor veel soorten insecten en korstmossen. Bovendien bloeit de honingboom laat in de zomer wanneer er verder weinig andere bomen/planten bloeien, en daarnaast is dit type boom goed bestand tegen droogte en daarmee bestand tegen de steeds hetere zomers. Voor een groot aantal evenementen op de Neude zal het planten van bomen geen problemen veroorzaken. Het planten van meer bomen op de Neude en de transformatie van het voormalige postkantoor, vraagt van de diverse gebruikers dat zij rekening houden met de veranderende inrichting en gebruik van het plein. Wel vraagt het van organisatoren van evenementen en de ondernemers aan het plein dat zij rekening houden met de nieuwe inrichting van het plein, met een meer flexibel gebruik van de openbare ruimte en met minder ruimte voor bijvoorbeeld grote aaneengesloten podia, kassen of parasols.

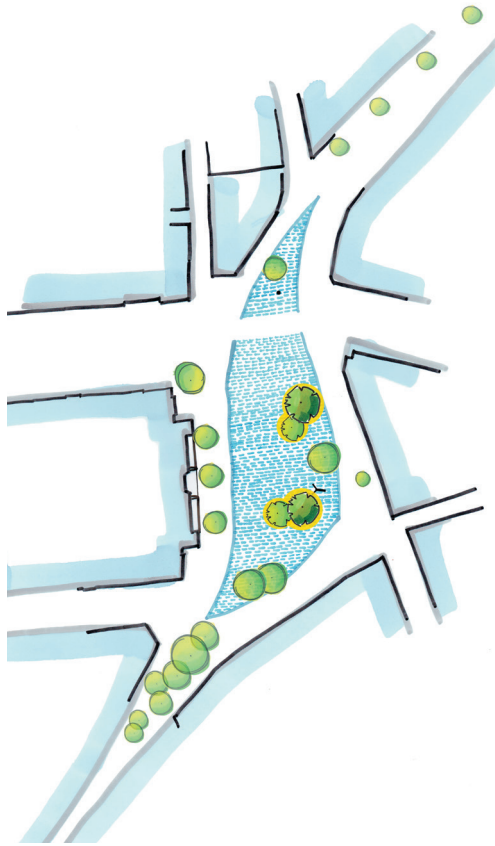
CONCEPT

Fasering visie Bomen op de Neude

Bomen, huidig beeld

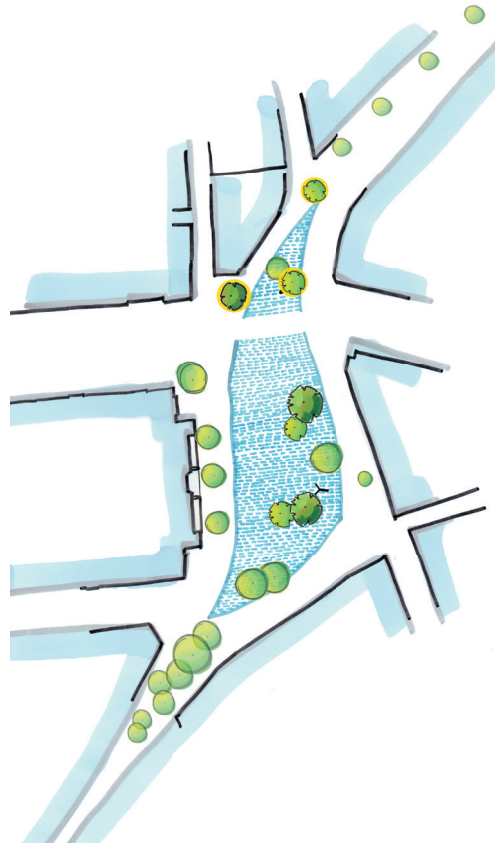

Beeld najaar 2019

aanplant na terrassenseizoen en
festivalseizoen

Beeld voorjaar 2020

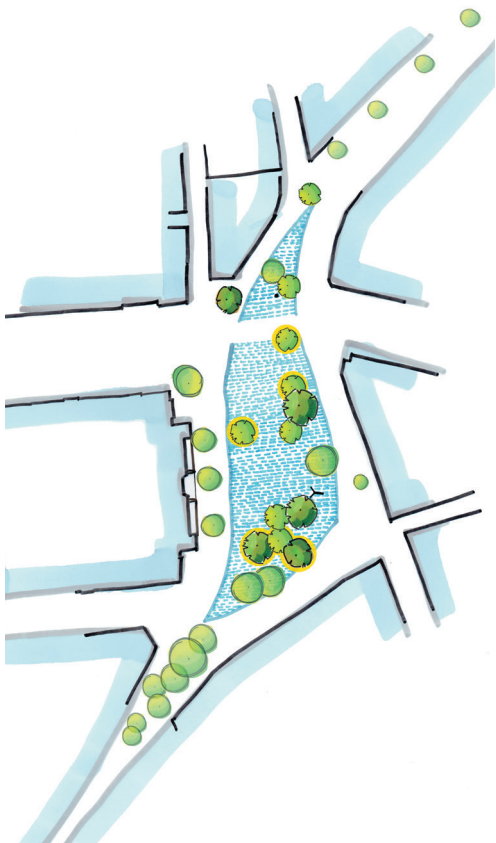

aanplant afgestemd op project Voorstraat
- Witte Vrouwenstraat

Stapsgewijs wordt de komende jaren toegewerkt naar het eindbeeld. De fasering en het eindbeeld hangen onder meer af van de uitkomsten van het proces voor de omgevingsvisie binnenstad, het opstellen van locatieprofielen voor evenementen en het natuurlijke verloop van de bestaande bomen op de Neude. Voor het planten van bomen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de herontwikkeling van de openbare ruimte rondom de Neude, zoals de herinrichting van de openbare ruimte rondom POST en de herinrichting van de Voorstraat-Wittevrouwenstraat.

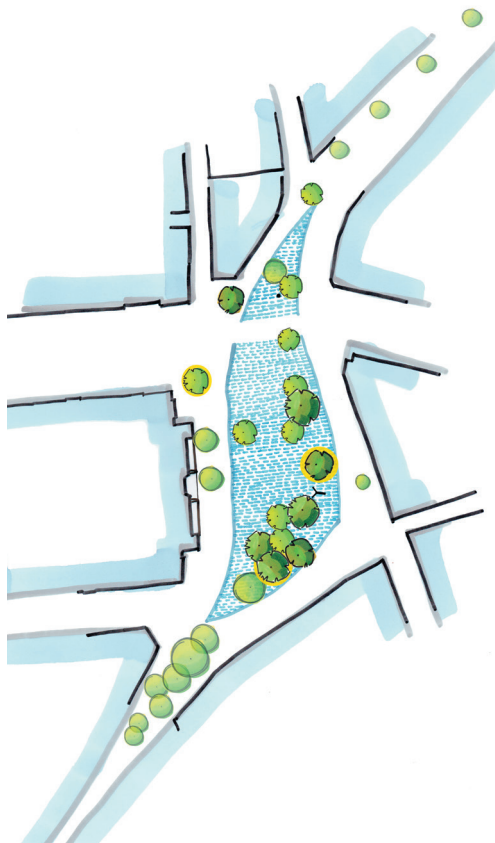
De bestaande kastanjabomen op en rond de Neude zijn allemaal in meer of mindere mate aangetast door de kastanjabloedingsziekte en hebben mede daardoor een beperkte levensverwachting. De huidige kastanjabomen allemaal tegelijkertijd vervangen is niet wenselijk, ze blijven daarom zo lang mogelijk staan zolang dat veilig kan. Waar mogelijk Door de bestaande bomen gefaseerd te vervangen zal de Neude langzaam naar een groener eindbeeld toewerken. Voordeel van deze aanpak is dat ook de komende jaren een groen beeld behouden blijft.

Mogelijk beeld na omgevingsvisie

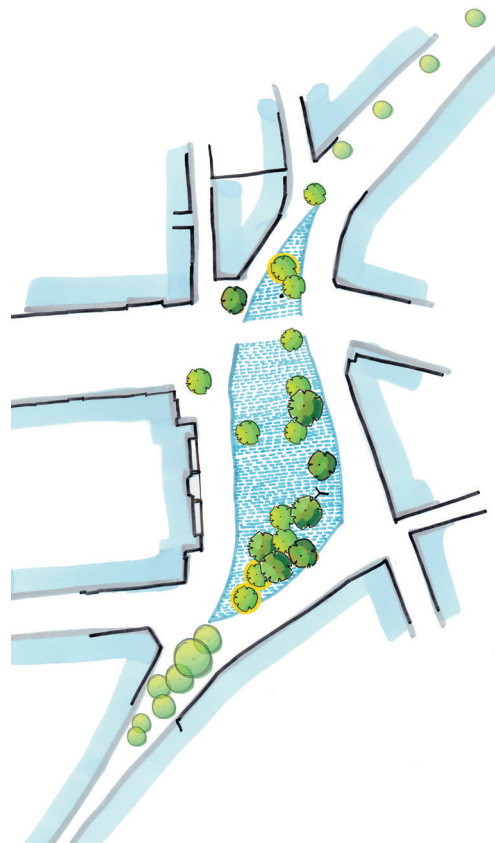
Mogelijk beeld aanplant na
omgevingsvisie

Beeld na kap deel bestaande kastanjes

Beeld aanplant na kap kastanjes met
levensverwachting van 5 tot 10 jaar

Mogelijk eindbeeld

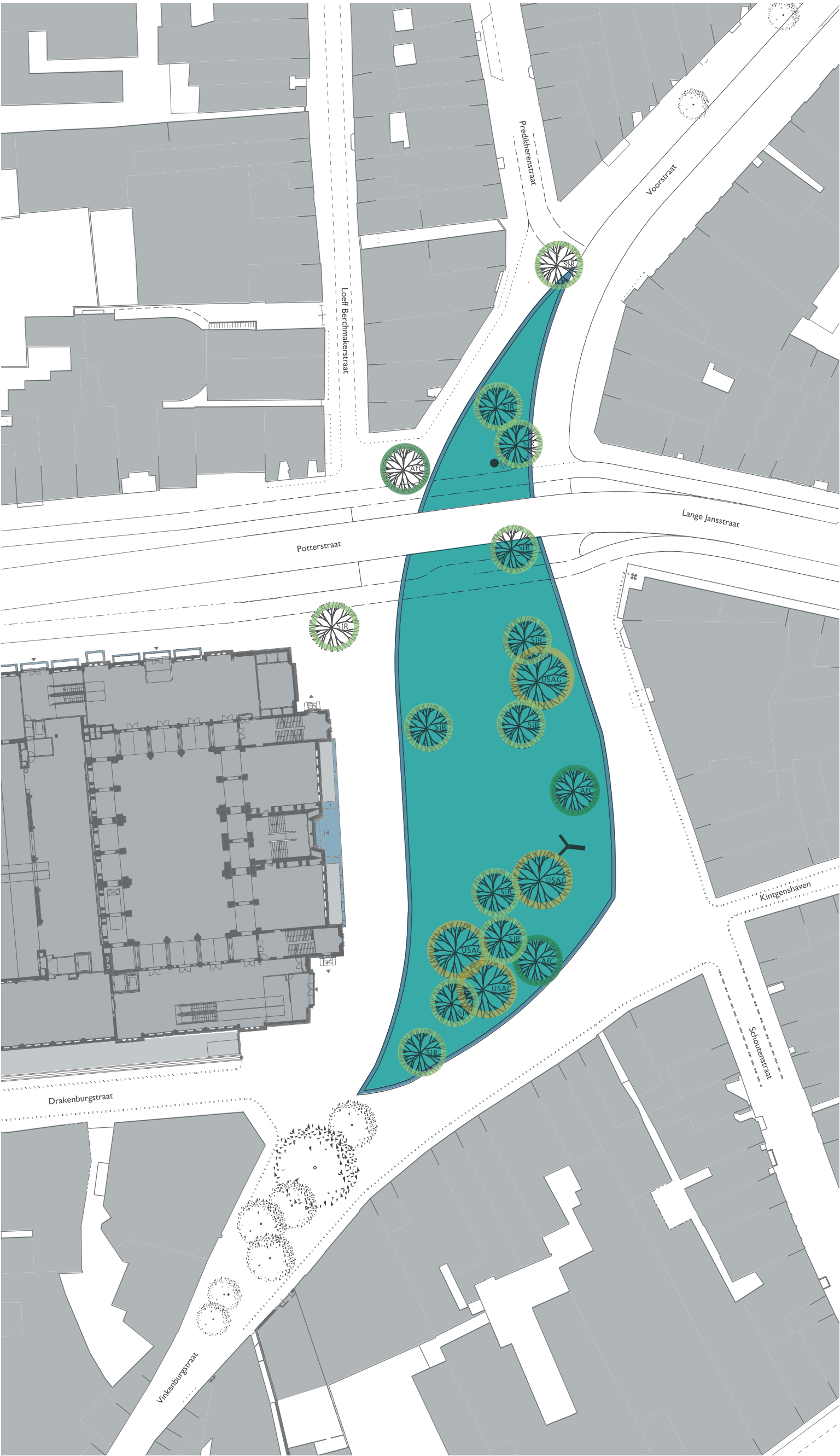

Beeld aanplant na kap kastanjes met
levensverwachting van 10 tot 15 jaar

De aanplant van vier bomen na het terrassen- en festivalseizoen in het najaar van 2019 en de drie bomen in 2020, afgestemd op herinrichting Voorstraat-Wittevrouwenstraat, vormen geen belemmeringen voor het huidige gebruik van de Neude. Meer bomen kunnen worden geplant als het proces voor de omgevingsvisie binnenstad daar aanleiding toe geeft of na natuurlijk verloop van bestaande bomen. Na kap van de kastanjabomen met een levensverwachting van 5 tot 10 en 10 tot 15 jaar, planten we waar mogelijk gefaseerd een aantal bomen terug, al dan niet een paar meter van de huidige locatie af.

In de beeldkaarten lichten de nieuw aangeplante bomen geel op.

CONCEPT

Bomenplan Neude

Beeld gefaseerde aanplant

Bij de keuze van de boomsoorten is gekeken naar een mooie hoogte ten opzichte van de gevels rondom de Neude. De keuze is daarnaast gebaseerd op de bladvorm, een open kroon de vorm van de kroon en de herfstkleur. De bomen mogen daarnaast zo min mogelijk overlast bezorgen op de terrassen door bijvoorbeeld luis of vruchten.

De bomen worden met een flinke maat aangeplant zodat ze direct een mooi beeld opleveren en tegen een stootje kunnen.

De nieuwe bomen worden geplant in een ronde cortenstalen boomspegel (zoals Domplein en Mariaplaats) en krijgen per boom 25 m3 bomengranulaat zodat de bomen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

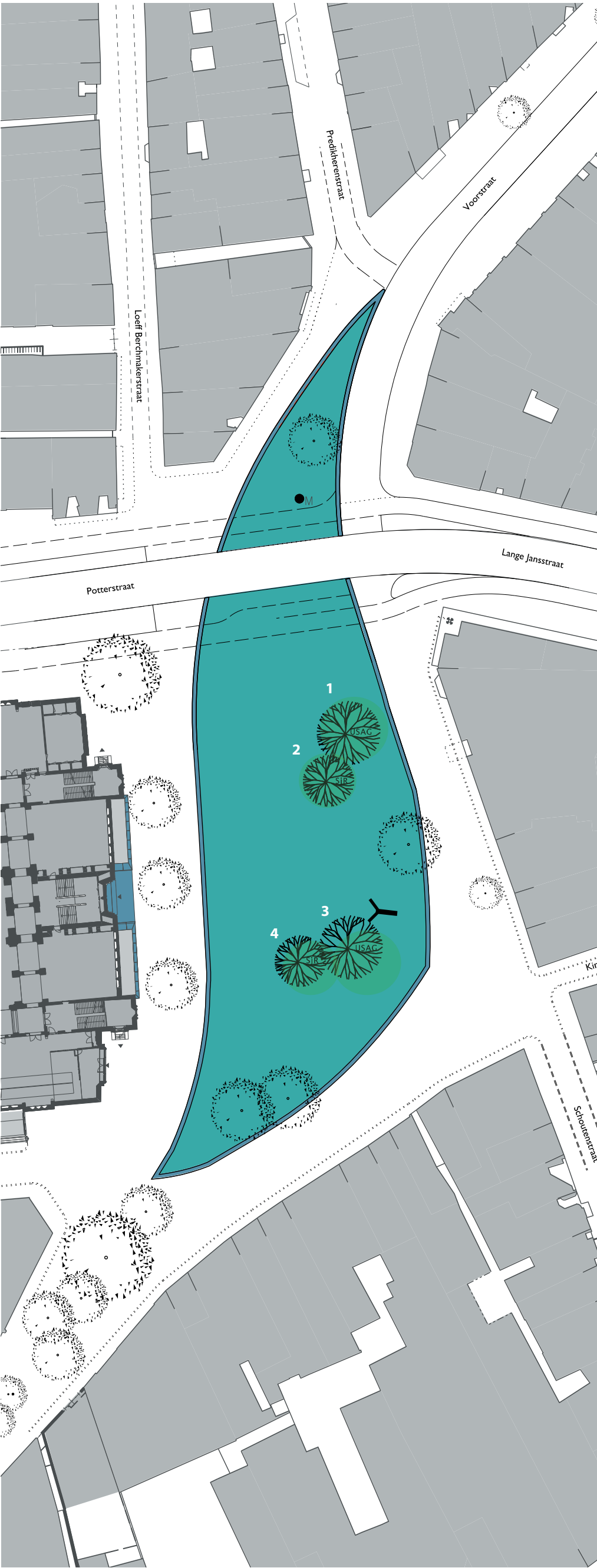
Om de bruikbaarheid van het pleinoppervlak te behouden worden de boomspegels opgevuld met antracietkleurige stabilizer, een dichte en waterdoorlatende halfverharding die belast kan worden. Zo krijgen de bomen voldoende water en lucht en kan het oppervlak toch als terras gebruikt kan worden.

- Ulmus 'Sapporo Autumn Gold' Iep
- Sophora japonica 'Regent' Honingboom
- Acer x freemanii 'Celzam' Esdoorn

kaart met nieuwe bomenplan

CONCEPT

kaart met aanplant najaar 2019

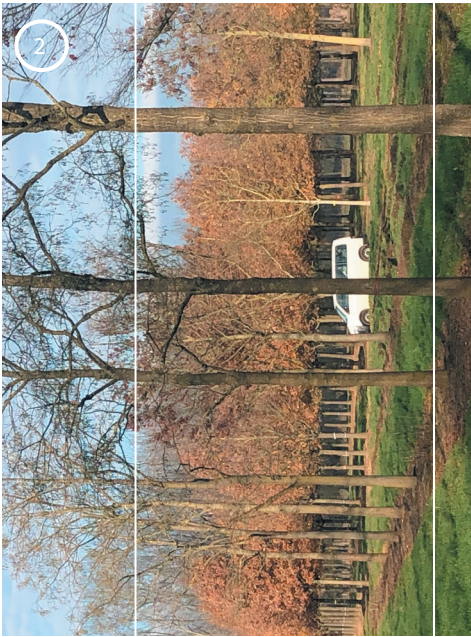
Neude Utrecht bomenplan

Nieuwe bomen Neude
aanplant 2019

Bij de keuze van de bomen op de
kwekerij is goed gekeken naar
de vorm van de kroon en exact
opgemeten op welke hoogte de
eerste zijtakken zitten.

Ulmus 'Sapporo Autumn Gold' - Iep
eerste zijtak op een hoogte van 2.30 m

Sophora japonica 'Regent'- honingboom
eerste zijtak op een hoogte van 3.10 m
tweede zijtak op een hoogte van 3.30 m

Ulmus 'Sapporo Autumn Gold'- Iep
eerste zijtak op een hoogte van 2.55 m
tweede zijtak op een hoogte van 2.70 m

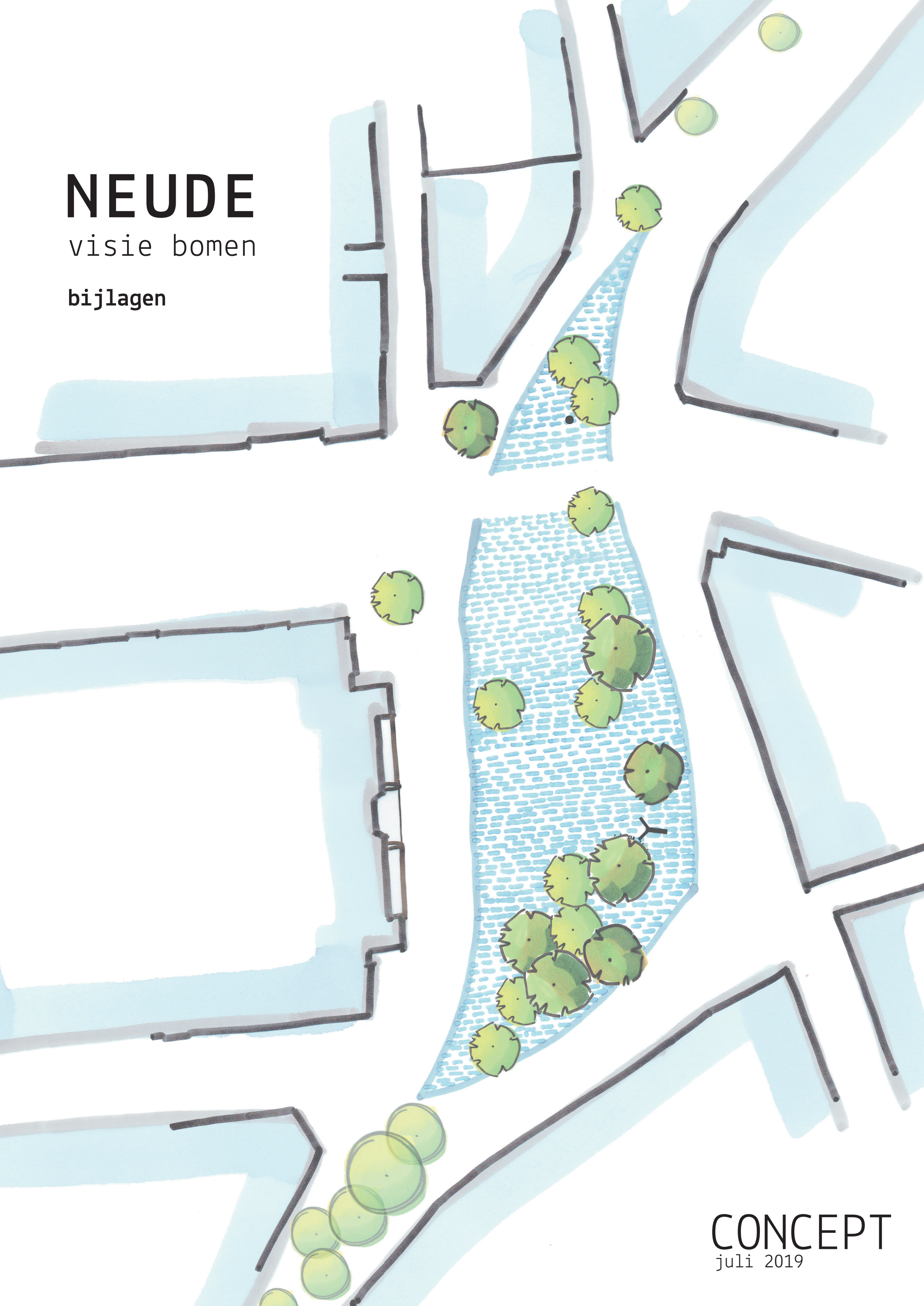
Sophora japonica 'Regent' - honingboom
eerste zijtak op een hoogte van 3.65 m

CONCEPT

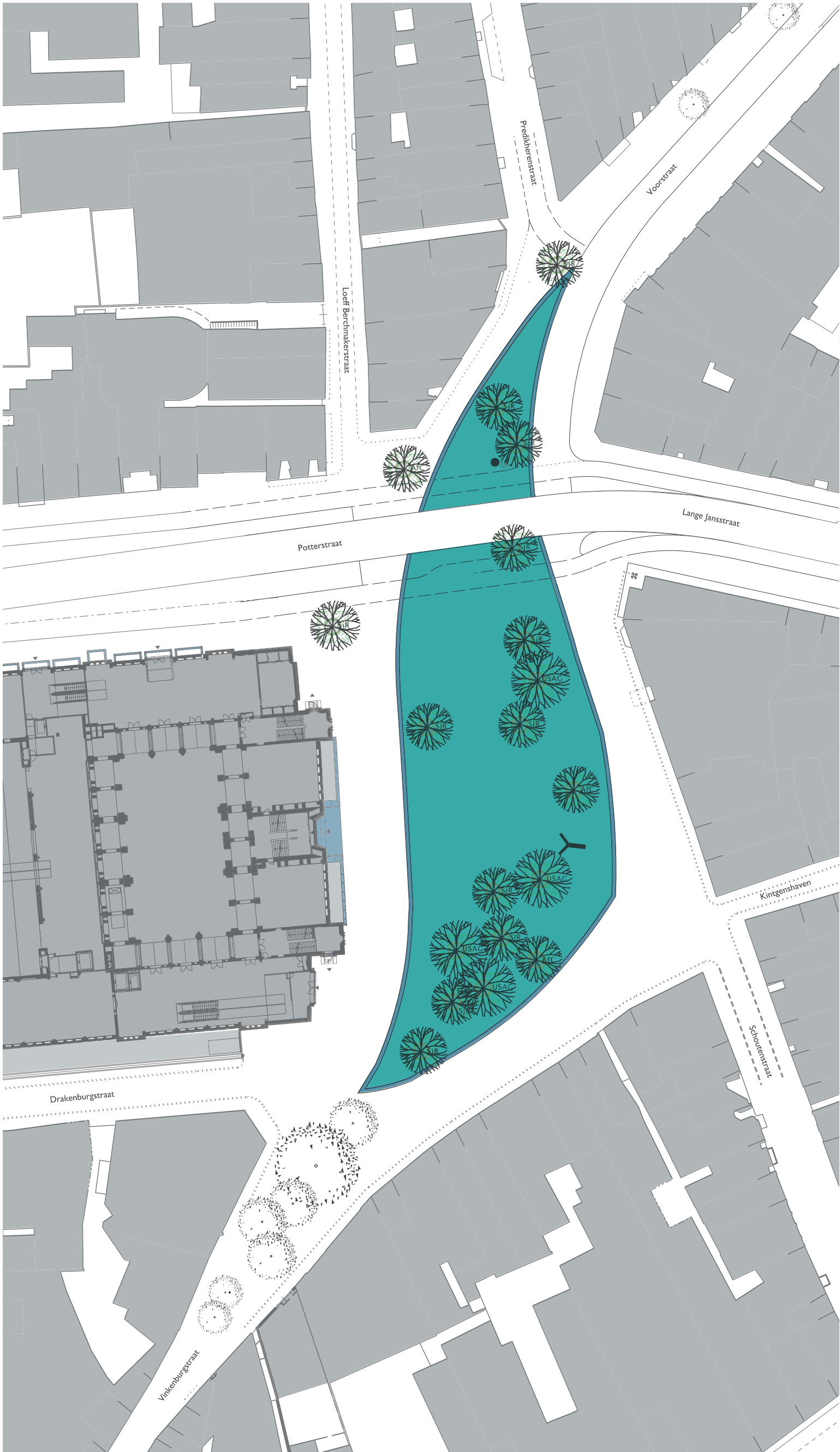
NEUDE

visie bomen

bijlagen

CONCEPT
juli 2019

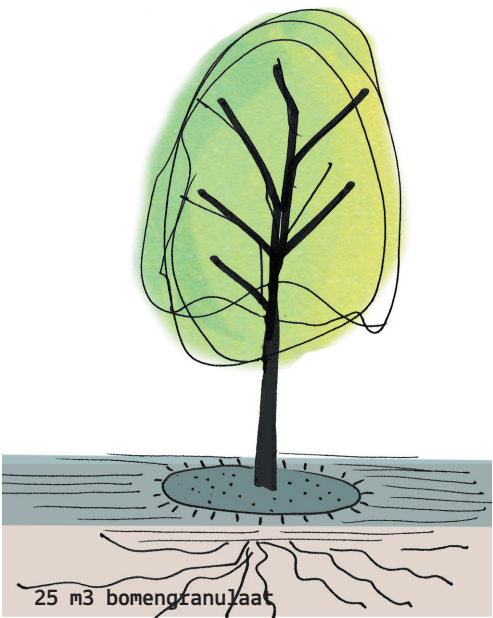

kaart met bomenplan

Nieuw bomenplan Neude spiegel en ondergrond

De nieuwe bomen worden geplant in een ronde cortenstalen boomspegel (zoals Dimplein en Mariaplaats) en krijgen per boom 25 m3 bomengranulaat zodat de bomen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Om bruikbaarheid van het pleinoppervlak te behouden worden de boomspiegels opgevuld met antracietkleurige stabilizer, een dichte en waterdoorlatende halfverharding die belast kan worden. Zo krijgen de bomen voldoende water en lucht krijgen en kan het oppervlak toch als terras gebruikt kan worden.

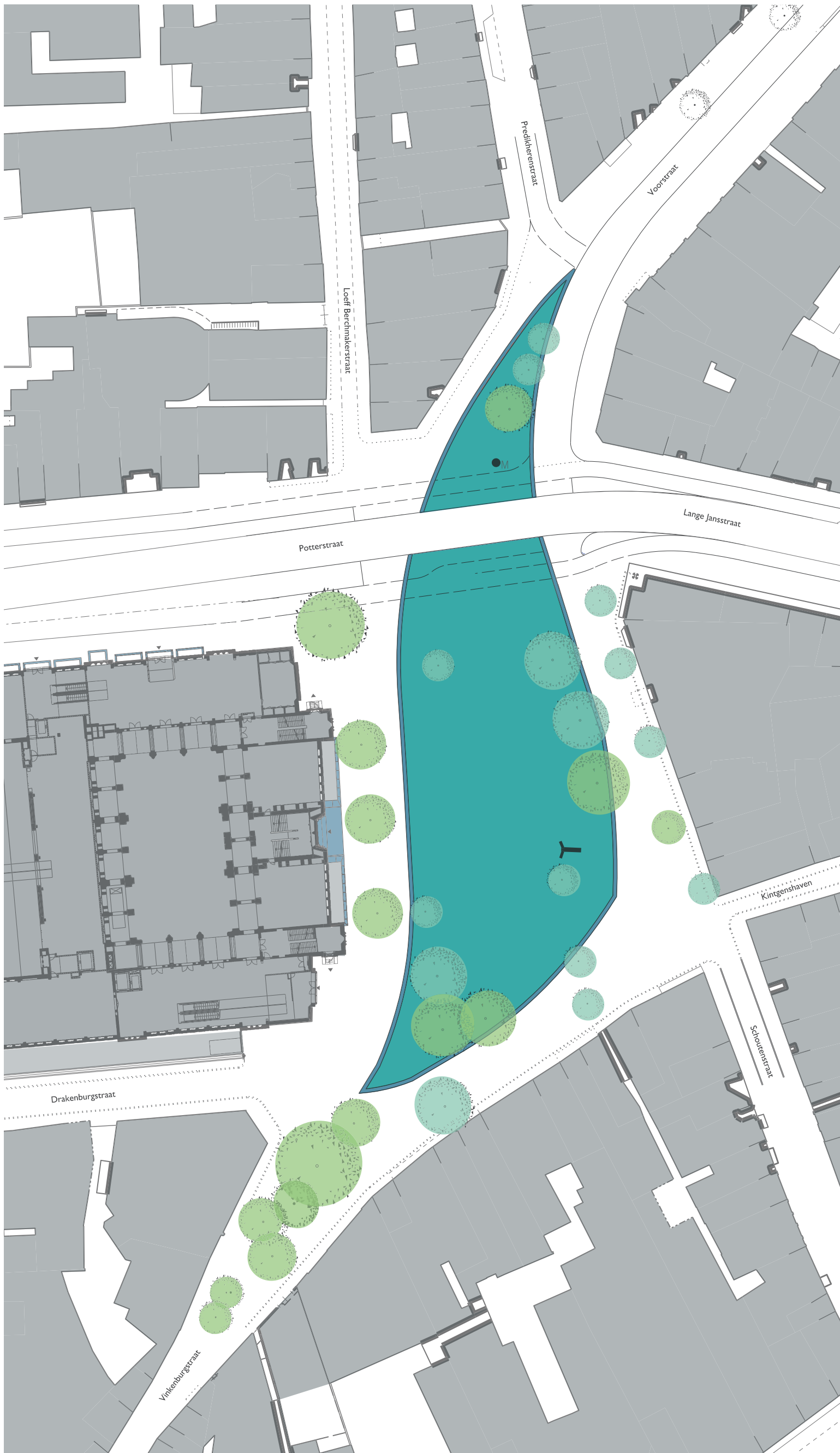
cortenstalen boomspegel 2,5 m
doorsnede met stabilizer
(antraciet/Hansa mix)

aanduiding 25 m3
bomengranulaat

CONCEPT

Bestaande bomen Neude
afname bomen t.o.v. 2005

Ten opzichte van de situatie in 2005 zijn in totaal 15 bomen verwijderd en daarna niet terug geplant.

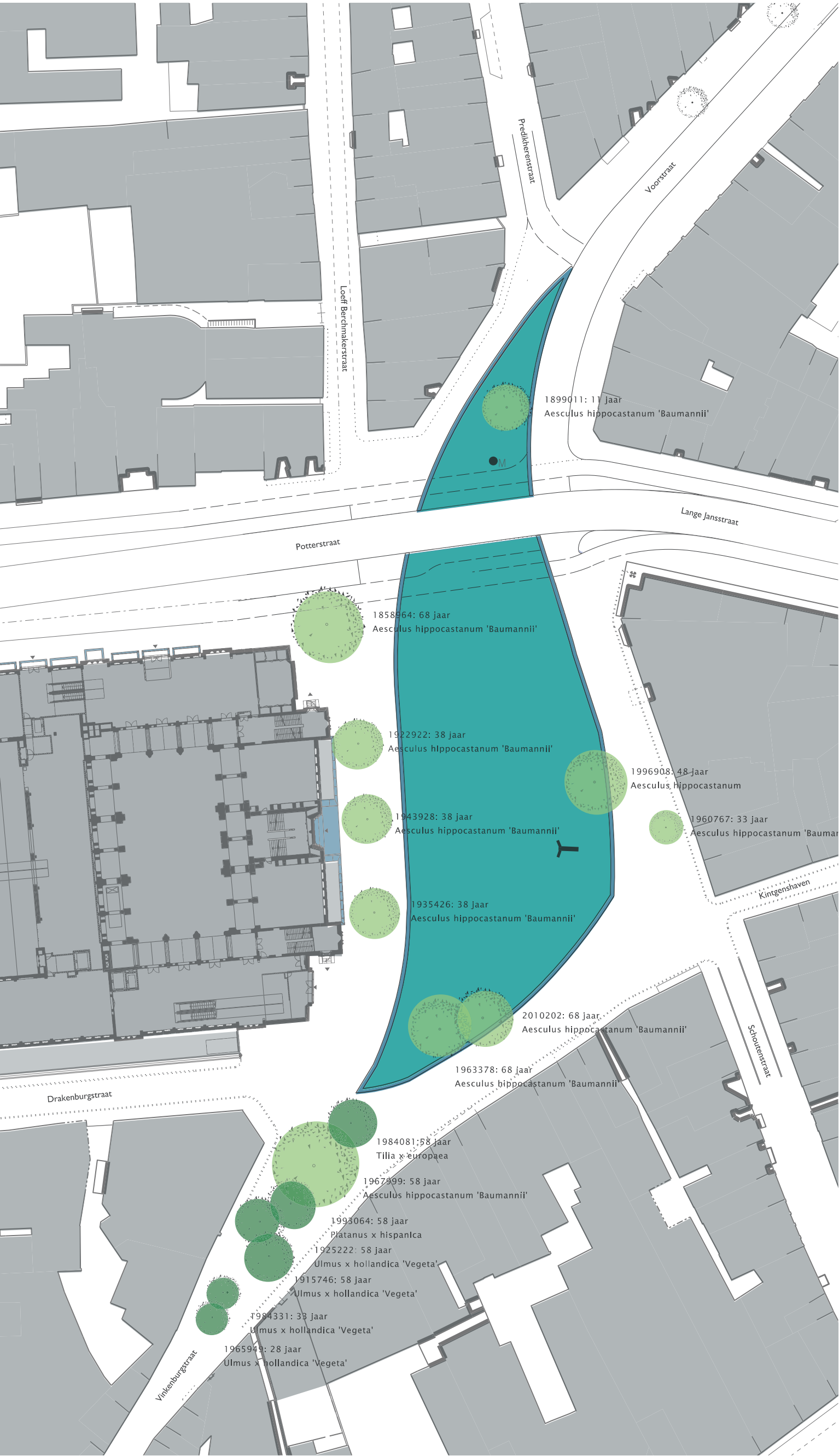
Aan de randen van de Neude zijn 7 bomen verdwenen.
De bomen staan hier vaak te dicht op de gevel en te dicht bij belangrijke leidingen.

Op het natuurstenen pleinvlak van de Neude staan 8 bomen minder in vergelijking met de huidige situatie.
Ook hier stonden de bomen in de meeste gevallen te dicht bij belangrijke leidingen.

kaart met bestaande bomen en bomen zoals aanwezig in 2005

CONCEPT

Bestaande bomen Neude
soorten

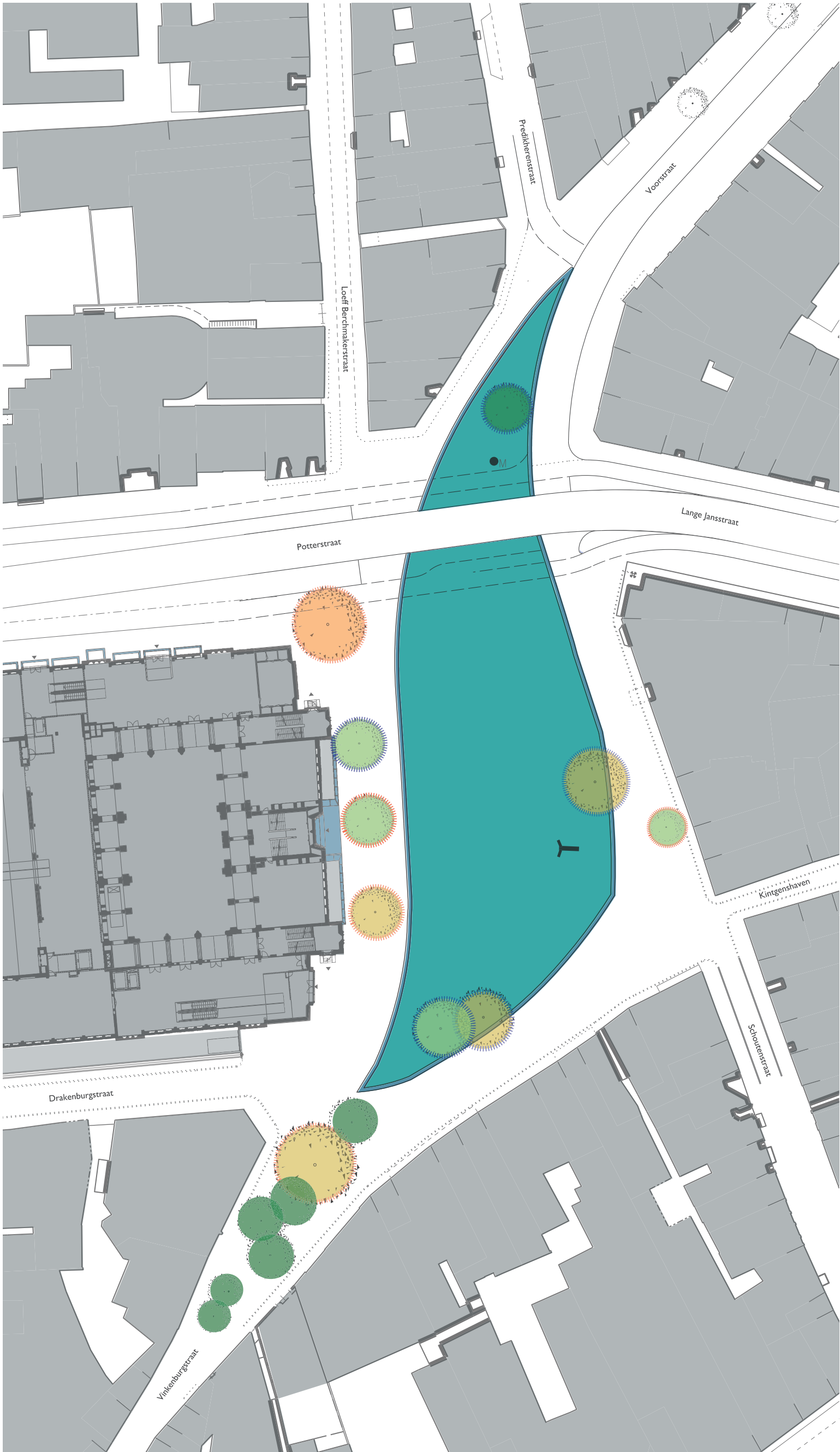
De bestaande bomen rondom en op
het pleinvlak van de Neude zijn
vrijwel allemaal kastanjabomen.
Op de Vinkenburgstraat is het
assortiment aan boomsoorten
diverser.

- Kastanje
- andere boomsoort
Linde, Iep of Plataan

kaart met bestaande bomen

CONCEPT

Bestaande bomen Neude levensverwachting

De bestaande kastanjes hebben allemaal de kastanjabloedingsziekte en mede daardoor een beperkte levensverwachting.

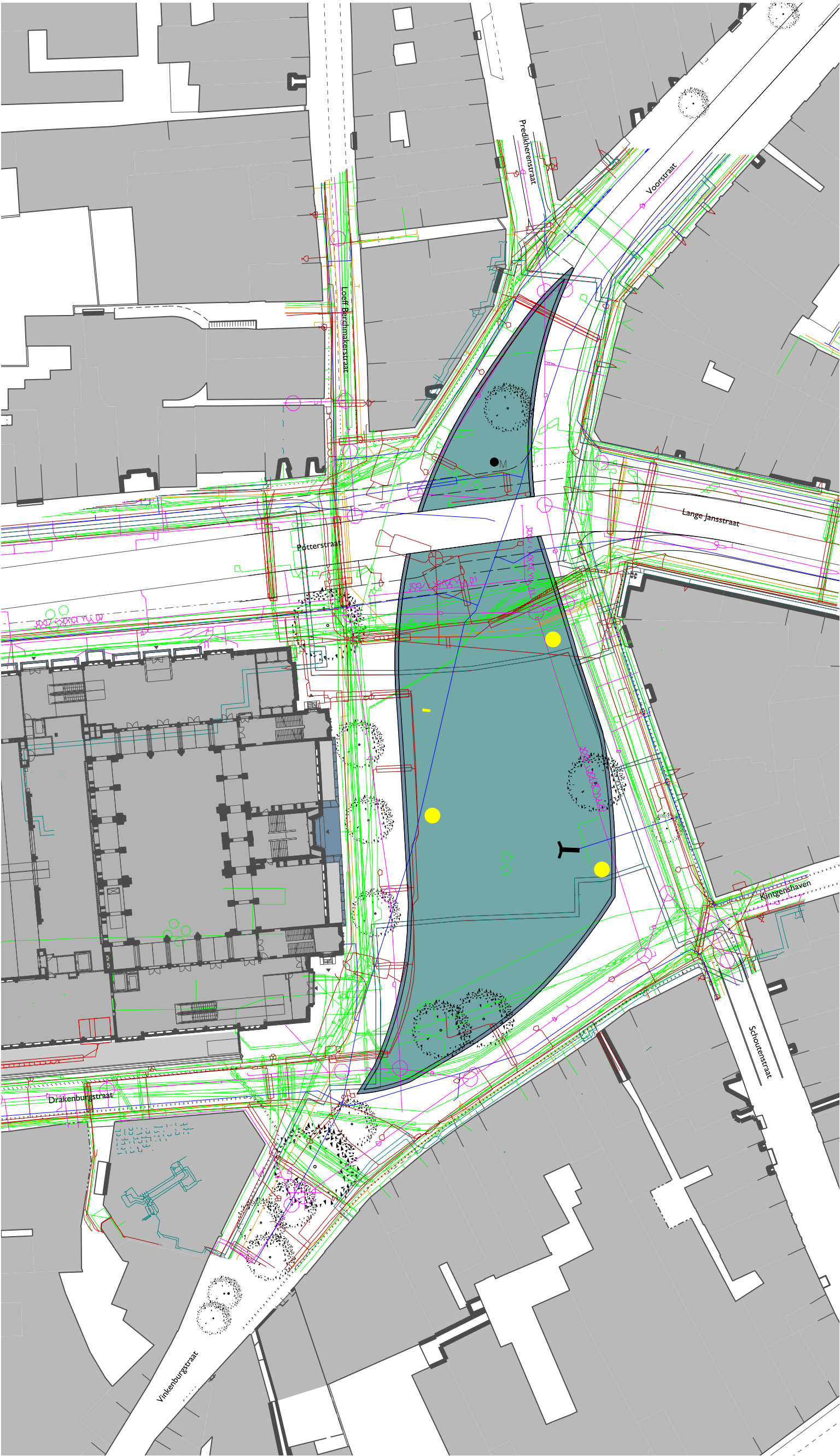
De Neude staat in het kader van deze kastanjabloedingsziekte niet aangegeven als locatie voor herplant kastanjes.

- levensverwachting < 5 jaar
- levensverwachting 5-10 jaar
- levensverwachting 10-15 jaar
- levensverwachting > 15 jaar
- matige aantasting door Kastanjabloedingsziekte
- lichte aantasting door Kastanjabloedingsziekte

kaart met bestaande bomen met aanduiding levensverwachting en kastanjabloedingsziekte

CONCEPT

Bestaande bomen Neude
met kabels en leidingen

De meeste bomen staan op of te dicht bij belangrijke bestaande kabels en leidingen. Andere bomen staan te dicht bij de gevels van gebouwen. Dit maakt herplant op dezelfde plek vaak onmogelijk of onwenselijk.

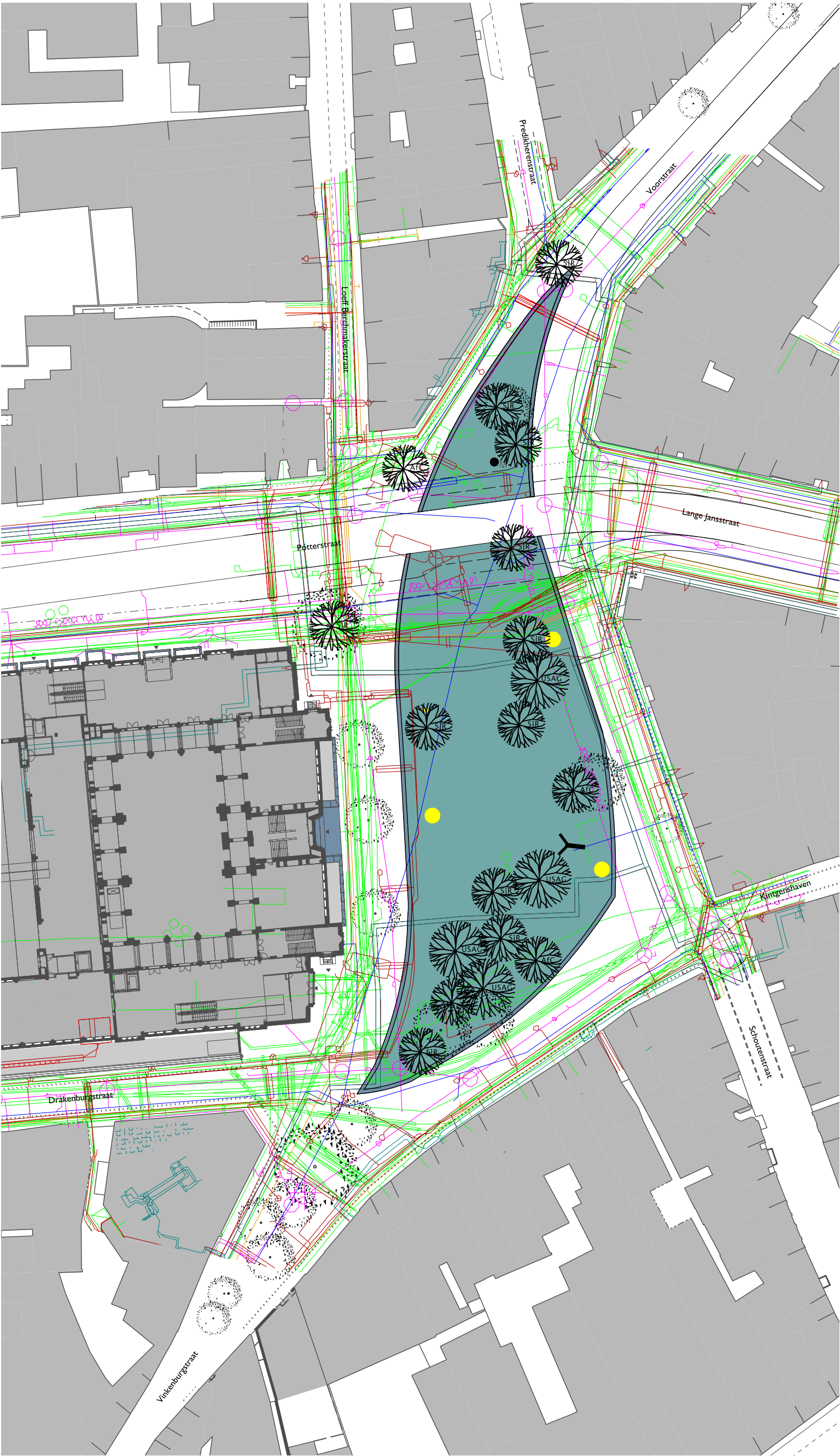
● indicatie putkast

- GAS_HOGE_DRUK_STEDIN
- GAS_LAGE_DRUK_STEDIN
- LAAGSPANNING_STEDINNETBEHEER
- LAAGSPANNING_UTRECHT
- MIDDENSPANNING_STEDINNETBEHEER
- PLANTOPO_ZIGGO_BV
- RIOOL_VRIJVERVAL_UTRECHT
- WATER_VITENS
- DATATRANSPORT_EUNETWORKS_BV
- DATATRANSPORT_EUROFIBER
- DATATRANSPORT_KPN
- DATATRANSPORT_NETSHARE
- DATATRANSPORT_REGGEFIBER
- DATATRANSPORT_STEDINNETBEHEER
- DATATRANSPORT_TELE2
- DATATRANSPORT_UPC
- DATATRANSPORT_UTRECHT
- DATATRANSPORT_VERIZONNEDERLANDB
- DATATRANSPORT_VW_TELECOM
- DATATRANSPORT_ZIGGO_BV

kaart met bestaande bomen en huidige kabels en leidingen

CONCEPT

Eindbeeld bomen Neude met kabels en leidingen

De nieuwe bomen houden zoveel mogelijk rekening met bestaande kabels en leidingen. Voor aanplant is het nodig een proefsleuf te graven, als check en om de exacte locatie van leidingen in beeld te brengen. Datakabels zullen in sommige gevallen iets verschoven moeten worden.

indicatie putkast

- GAS_HOGE_DRUK_STEDIN
- GAS_LAGE_DRUK_STEDIN
- LAAGSPANNING_STEDINNETBEHEER
- LAAGSPANNING_UTRECHT
- MIDDENSPANNING_STEDINNETBEHEER
- PLANTOPO_ZIGGO_BV
- RIOOL_VRIJVERVAL_UTRECHT
- WATER_VITENS
- DATATRANSPORT_EUNETWORKS_BV
- DATATRANSPORT_EUROFIBER
- DATATRANSPORT_KPN
- DATATRANSPORT_NETSHARE
- DATATRANSPORT_REGGEFIBER
- DATATRANSPORT_STEDINNETBEHEER
- DATATRANSPORT_TELE2
- DATATRANSPORT_UPC
- DATATRANSPORT_UTRECHT
- DATATRANSPORT_VERIZONNEDERLANDB
- DATATRANSPORT_VW_TELECOM
- DATATRANSPORT_ZIGGO_BV

kaart met eindbeeld bomenplan en huidige kabels en leidingen

CONCEPT

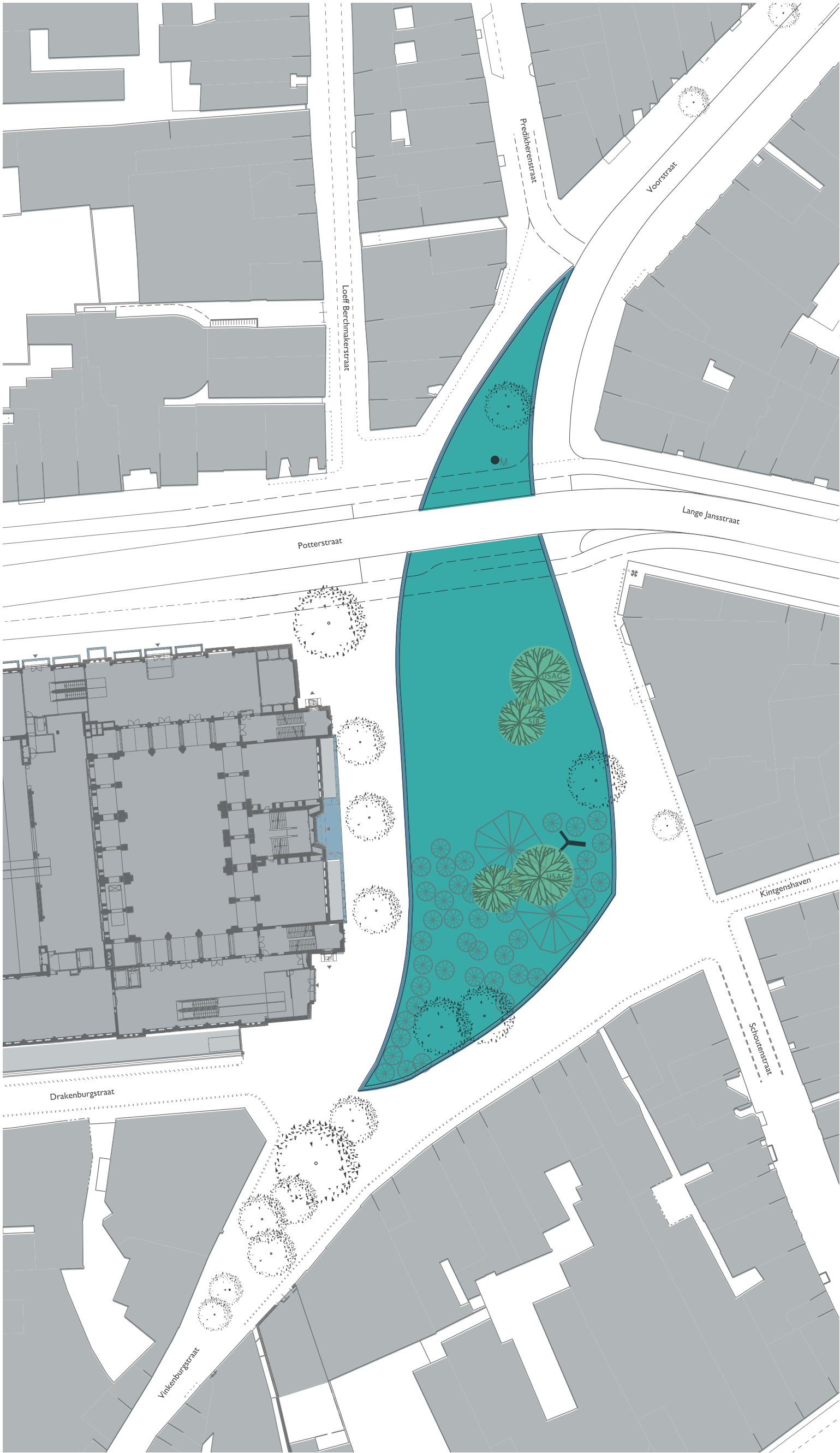
Eindbeeld bomen Neude boomsoorten

Bij de keuze van de boomsoorten is gekeken naar een mooie hoogte ten opzichte van de gevels rondom de Neude. De keuze is daarnaast gebaseerd op de bladvorm, een open kroon de vorm van de kroon en de herfstkleur. De bomen mogen daarnaast geen overlast bezorgen op de terrassen door bijvoorbeeld luis of vruchten.

wetenschappelijke naam	hoogte	breedte kroon	kroon en blad	bloei	maat	uiterlijk	bijzonderheden
Acer x freemanii 'Celzam' - esdoorn	15 m	7 m	halfopen 3-5 lobbig groen	maart/ april groen- gele, later rode tuilen	stam omtrek 40-45 cm	• mooie, evenwichtige kroon • zijtakken rondom evenredig verdeeld • diameter kluit ca. 100 cm	• kroon ovaal • verdraagt wind • verdraagt verharding • gevoelig voor strooizout • gele en rode herfstkleur
Sophora japonica 'Regent' - honingboom	10-12 (15) m	6-8 m	halfopen geveerd, 7-17 deelblaadjes groen	juli-sept roomwitte pluimen	stam omtrek 35-40 cm	• mooie, evenwichtige kroon • zijtakken rondom evenredig verdeeld • diameter kluit ca. 100 cm	• kroon breed ovaal • gevoelig voor wind • mooie rechte stam • gele herfstkleur
Ulmus 'Sapporo Autumn Gold' - iep	12-15 m	8-12 m	halfopen ovaal heldergroen	maart roodviolet onopvallend	stam omtrek 40-45 cm	• mooie, evenwichtige kroon • zijtakken rondom evenredig verdeeld • diameter kluit ca. 100 cm	• resistentieniveau *** • kroon rond • verdraagt wind en zeewind • goudgele herfstkleur

CONCEPT

Nieuwe bomenplan Neude terrassen

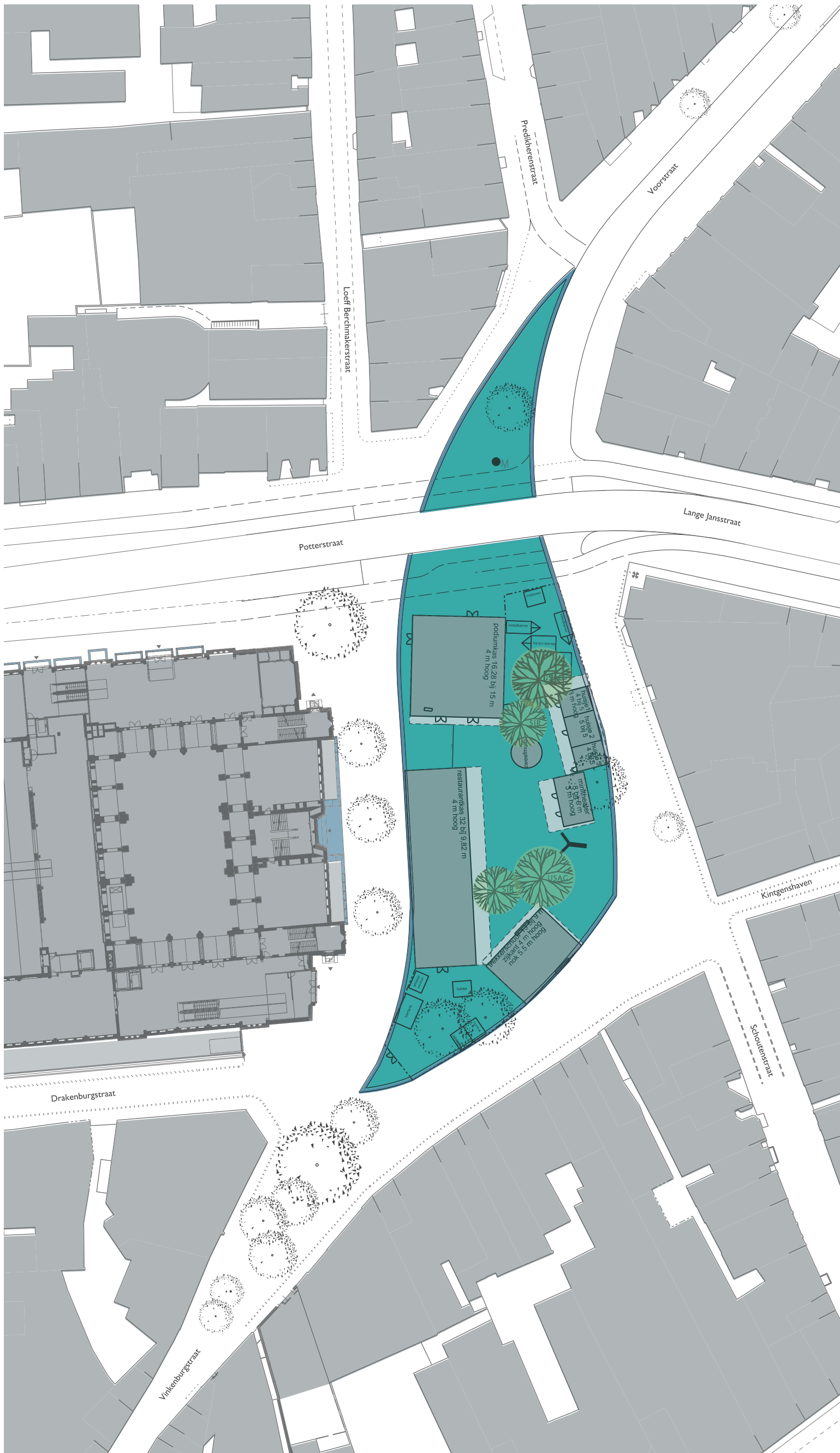
De tekening geeft de posities van de dit jaar te planten bomen ten opzichte van parasols weer. De getekende afmetingen van de twee grote parasols zijn 9.40 bij 11 meter. De nokhoogte is opgeklapt 5.30 meter, uitgevouwen is de goothoogte 3.50 meter. De ronde parasols zijn getekend met een diameter van 3 meter.

 bomen najaar 2019

kaart met bomenplan, terrassen en parasols

CONCEPT

Nieuwe bomenplan Neude tweetakt

De tekening geeft de posities van de dit jaar te planten bomen ten opzichte een mogelijke opstelling van het festival tweetakt weer. De gebouwen en afmeting van diverse bouwwerken zijn opgegeven door tweetakt en de inrichting is zoveel mogelijk in lijn met de inrichting van Tweetakt 2017 en 2018

 bomen najaar 2019

kaart met dit jaar te planten bomen in combinatie met mogelijke plattegrond tweetakt

CONCEPT